

Алгышлау

«Кавказ ючюн сармешген жигитлени атлары ёмюрлюкю»

КЪМР-ни Башчысы Казбек Коков республиканы жаматуын Минги тауну тийреси немис-фашист уучуучулардан эркин этлениги 81 жыл толганына белгилешкенди.

Кесин алгышлау сёзюнде ол былай айтканды: «Мындан 81 жыл алгак кыйын сармешелден сора Элбрусуну тепкесине СССР-ни Къырлар байрагы орнатылган эди. Ол Кавказ ючюн къзауатны тарыхкы махтатуу беттеринден бири болгонды, кеси да совет солдаткына бля офицерлени бир жомокка да болмаганына улуу жигитлик эмда батырлык этенери бля айтылганды.

Совет аскерчилеге тау бийликке къыйын болумлада сармеширге тошкенди. 1943 жылны февраль айында 20 совет аскерчи-альпинист Александр Гусевни бля Николай Гусакны башчылыгында Элбрус къёролюк, оюлуп турган «Они-реуенини шыгындан тохтаганды. 13 февралда ала къыйын хоуа болумлада Минги тауну конбатыш тепкесине душман бля каты къзауат этип къёролюкден эмда аланы боюнларкы салынган борчун толтурганды.

Аскерчи-альпинисте тау тепкеде быллай жазулары болган калганы къюйсанды: «Бу ёрнеубозно Кавказы гиттерилеген озатпунуэмда бизни махтатуу Къызыл Аскерибизни

25-жыллыгына жоралайбиз. Биз Закавказье фронту аскер башчыларыны буйруклары бля немиси фашистлени белгилени эшире биргал, СССР-ни Къызыл байрагыны орнаткыбиз». 17 февралда уа къырлыбизны хорлан байрагы Элбрусуну конбатыш тепкесине тохтадырылган эди. 3800 метр бийликке барган ма бу сыйлы къзауатка отап «Элбрусуну къорулаган жигитлеге» деген эсгерте да салынганды.

Этинге салармы, ол эсгерте Луганскы тепловозда чыгарыуу заводунда (Ворошиловградскы завод имени Октябрьскы революцион) ишленгенди эмда оны ол шокорны альпинистлери орнаткан эдиле. Ол а 1987 жылда болгонды. Биогенложде да онга дерги кёпле кёторолдиле, ол сацда Донбассдан да келдиле. Бизни кёп милетли къырлыбиз ол заманда да бирге эди, шёнда да бирге.

1942-1943 жылда Элбрусуну къоруулуи жан берген аскерчиле Тер-Къалда осмыралганды. Алайда ду улуу эсгерте салынганды.

Кавказ ючюн сармешген жигитлени атлары ёмюрлюкю, Хорланмы келтиргенлеге, сабийлерине бля туудукларына мамырлыкны сауталапанага, алгак туулган жерлерине жашарга бля урунурго он бергенлеге – ёмюрлюк махтату.

Парламент

Ыспас сёзле, саузгала да

«Ленинцы» эл молк кооператив къуралганы 95 жыл толганына ата-лет, Ново-Исаевскы аиде къурунны жыйлыу болганды. Анга КЪМР-ни Парламентини таматасы Татьяна Егорова, КЪМР-ни Правительствосуну Председатели биринчи орунбасары Сергей Говоров, эл молк министр Хасан Сижакве, Май району администрациясыны башчысы Татьяна Саенко эм башкала кытышанды.

Татьяна Егорова, жыйлыгына алгышлай, «Ленинцы» республикада эм эртегили предпрятиладан бири болганын, молкпелени арасында алчы болганын чертенди.

Жерде ишленген не заманда да къыйын эи байлы болганды, адам улуу ансыз жашайламызлыгы байды. Сизни ишигиз битеу къаруугузуна алады, аны бля бирге

уа келир заманын ышангылыгыны къурайды, дегенди спикер. Татьяна Борисовна, предпритие чыгарган ашарыкыла экология жаны бля

таза болганын белгиле, шёндюле заманда ол артыкда маганылы болганын айтханды. «Аны адамла союпо алганлары, аны республиканы инсанлары, къоноклары да билгенери къуандырады. Богон да сиз татыуу, кичестволу продукция чыгарыуу, жангы рыноклада белгилеиз, даражалы саузгалагы тийиш болбасы. Бу жаны бля предпритие къуру республикада угай, битеу къаралда да энчиди. Къыймылыгыз ючюн сау болгунуз», - дегенди андан ары Татьяна Егорова.

предпритияны къурауыга, аны шёндюле даражагыза чыгарыуыга къыйын салганына хурметлерге он бергенни чертенди. Законла чыгарыуу органы башчысы да предпритияны ахыр жылда жетишилери Владимир Бердзюну бля байламлы болганын, ол предпритияда кёп жыллыны урунганды, КЪМР-ни Парламентини депутатына бир неча кере сайланганын эсгертенди. «Аны молкюле айтныуыга салган къыйны уллуду, биз аны заманда да ариу, хурмет сёзле бля эсгертебиз», - дегенди спикер

эмда жыйылганланы энгта бир кере алгышлап, жангы жетишимле тежетенди. Ызы бля Татьяна Егорова эл молкюле айтныуыга салган къыйнылары ючюн 1-чи номерли трактор бригаданы тракторчусу Николай Божкоу, машиналагыа отлук къуыган станцияны таматасы Валентина Заркованы эмда юй къанатлы ферманы келечиси Наталья Шишюваны КЪМР-ни Парламентини сыйлы грамотасы бля саузгалаганды. КЪМР-ни Парламентини пресс-службасы.

Эл молк

Кёрюмдюле кёллендиредиле

Федерал статистика ведомствону Шимал Кавказда бёлюмонго тергеулерине керге, округда эл молкюне бытыргы кёрюмдюлерине къараганда, Кабарты-Малкар бу жаны бля эм иги ёсгенге саналып, биринчи жерге чыкканды. Ол кезиуде бизни республикада жарашдырылган эл молк продукцияны багасы 90 миллиард сомдан атлаганды, бурунгу жыл бля тенгшадиргенде, он процентден артык къошканды. Экинчи жерни, 6,1 процентге ёсюп, Шимал Осетия алганды, ючюнчюге уа, 3,3 процент бля, Чечен республика тийишли болганды.

Ставрополь крайда бля Ингушетияда уа эл молк азайганды: биринчисинде – 0,6, экинчисинде уа – 2,5 процентге окуна. Саулай къырларын кёрюмдюсе да 0,3 процентте тошкенди. Бурунгу жылда да иш алайарык болган эди.

Кабарты-Малкарны эл молкде жетишимини мурдорунда талай шарт барды. Биринчиден, республиканы жери, хауасы да быллай ишге аламант себеплик этдиле. Региону Правительствоосу да эл молк товарла чыгарыуучулагыа улуу эс бурды, аланы субсидияла, грантла, башка затла бля онгурды. Молкле жангы технологияланы сандирге барганылар да болушды: ёсдорю, жылыу, сакълау амалла, шёндюле техника эмда оборудовани, тирликликтеге, ишини къыйматын кёллендирге себеплик этдиле.

Республиканы эл молкде жетишимлери аны аш-азыкыла жаны бля къоркуусулугуну жалчытадыла, экономикасына иги къошумчулук этдиле. Эллиле эмда предпритияла продукцияларын сатып, иги файда аладыла, бюджетте налогла тейледиле, ишини жерде да къурайдыла.

УЛБАШЛАНЫ Мурат хазырлаганды.

Сый берюу

Батыр аскерчилерибизге – хурмет

Совет аскерле Афганистандан чыгарылганы 35 жыл толганына аталып Къашхатауда митинг болганды.

Афган къзауатка Совет Союздан сегиз жоюден аслам адам кытышанды. 1989 жылны февралда ала къралларына къайтарылгандыла – алай бля Союзга бу уруш бошылганды. Болсада кёпле анда жан бергенди. Бёзюланы Азат бля Рамезан, Гадиляны Руслан, Хасалуны Магомед, Жазыканы Исхакъ, Улбашланы Алим – ала барысы да Къызыл Жулдуну ордени бля саузгалангандыла (ёлгенден сора). Аланы эсгерирге, сау къалган аскерчилеге ырызлык билдирге Улуу Ата журт эм Афган урушда мамырлык ючюн ёлген аскерчилени эсертмелерини аллында Черк району администрациясыны келечилери, окуучула, кадетле, жамату жыйылгандыла.

Афган уруш мени, кёл башка адамланы да сабий заманларына тошкенди. Барыбызга да улуу жарсыз эди ол, алай, гиче болганылыгыга, жигитлерибиз къваллай маганылы иш этгенлери а

ангылабынбы. Анда ёлген уланларыбызны келтиргенде, къваллай хурмет бля асырай этдиле аланы. Жыл сайын, быллай жыйылып, аланы жигитликерине баш урабыз, ол ёмюрлюкю», - дегенди Че-

рек району администрациясыны башчысы Къулбайланы Алан.

Митинге сёлешгенне жаш адамлагыа урушун, аны сылтауларыны, анда совет аскерчиле кёргозген жигитликле-

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия, Суратны МАМАЙЛАНЫ Алия алганды.

Иттипулук

Фахмулук шокчуларыбиз эм окучуучуларыбиз бля шагырей эте туруучубуз. Богон да сизни Тьрынаугу шахары В.Г. Кузнецов атлы 6-чы номерли шокуну 8-чи кадет классыны окучуучусу Денис Гирин бля танышдырабыз.

2бет

Юйорню жыпы

Быйылгы жыл Россей Федерацияны Президенти В.В. Путинни указы бля Юйорню жылка белгиленгени себепли Черк районда да анга жоралп уллу байрам эттендиле. Ары району элперини улуу, югтогло юйорлен эл республиканы белгили инсанларын чакыргандыла.

Жюрек жылылулукъ, огъурлулукъ эм насып

3бет

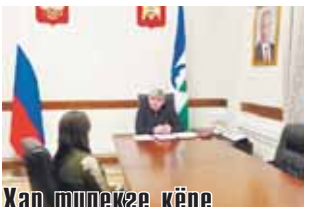

Спортчу усталары

Спортну къарууно кючю болуп, эришунеге жорларына эм уллу къыйын тренер салды. Сабилдени, абаданланы да жаруу эттерден инсан кеси да кёл жаны бля айтыган, билими, фахмулу болурга тийишлиди. Аллай тренерлерибиз а бардыла, аладан бири Жангорзаланы Хамиди.

«Тренер не жаны бля да ючю кёргозторге тийишлиди»

Приёмга апыу

Хар тилекке кёре себеплик этилликкю

КЪМР-ни Башчысы Казбек Коков гражданданы терели энчи приёмун бардырганды, аланы санында аскерчилени – энчи аскер операцияга кытышканы – жуукъ адамлары болганды.

Тилекке комунал-жашуу турмуш эмда административ темала, жыйымлык медицина эм социал болушукъ, дагыда башка сорула бля байламлы болгандыла. Андан сора да, муниципал администрацияла эм «Ата журтуну къоруулауучулары» фонд бля байламлыккы хайырлыккылары да сюзюлгенди. Республикада жашаганла белгилеген жарсылуга кёре болушукъ тагдырылыккыды.

Къулулукъга сапыу

Сынацун белгилегендүле, болушурга айтхандыла

РФ-ни ич ишле министрини орунбасары полицияны генерал-полковниги Владимир Кубышко КЪМР-де МВД-ны къуллукчуларыны ведомствого болуккы халда башчылыккы этерик Вячеслав Крючков бля шагырей этенди. Ол полицияны генер-майорду, алгын РФ-ни МВД-сыны Омск областда управленысыны башчысыны къуллугуну толтурганды.

Анча аталганын жыйлыуыга РФ-ни МВД-сыны Шимал-Кавказ федерал округда баш управленысыны таматасы полицияны генерал-полковниги Сергей Баурин, усталыккы ёдорюкю жаны бля Шимал-Кавказ институту – РФ-ни МВД-сыны Краснодарда университетини бёлюмонго башчысы полицияны полковниги Заурби Шалапов эм башкала кытышканды. Вячеслав Геннадьевичини ономуу къуллукыла сынау уллуду, ол Россияны МВД-сыны академиясына башынганды, къырал эм ведомстволу саузгала бля белгиленгенди. Аны сынау эм къурауу хунире жаматуу къоркуусулуккы эм низамлыккы жалчытуу жаны бля борчланы бийик даражада толтурууга он берликлерине ишексизме, – дегенди Владимир Кубышко.

Сергей Баурин да Вячеслав Крючкову сынауу, профессионал битими да уллу болганын белгилегенди. «РФ-ни МВД-сыны СКФО-да баш управленысы регионда салынган борчланы тамамлауда болушурга хазырды», - деп къошканды ол. Вячеслав Крючков ич ишле министрствону ономууларын анга этилген ышануулук ючюн ырызлыккы айтханды.

ТИКАЛАНЫ Фатима хазырлаганды.

Сезпеле

Сатыу-алыуга – ичи ёсюм

Къабарты-Малкарда бытыр розница сатыу-алыу 9,4 процент ёсюм кёргозуп, бу жаны бля республиканы Шимал Кавказ федерал округда ючюнчю жерге чыгарганды. Аны юсюнден Федерал статистика ведомствону Шимал Кавказда бёлюмонден билдиргендиле.

Бурунгу жылны тарихи бля тенгшадиргенде, бытыр республикада бу бёлюмде 283 миллиард сом багысына сатыу этилгенди. Ведомствода айтханына кёре, андан 134 миллиард сомун, башкача айтханда – кёрюмдюдөн 6,1 проценти, рынокдан тышнда къармашкан предпринимательле эмда тюкюле жалчытхандыла. Рыноклада бля ярмаркада уа 149 миллиард сом багысына (12,5% ёсюм) сатыу этилгенди.

Саулай округда эм иги кёрюмдо (+21%) Ингушетияда. Экинчи жерни, 14,3 проценти бля, Ставрополь край алганды. Битеу къыралда уа ол 6,4 процент болганды.

Къабарты-Малкарны тийреси къошула бля сатыу-алыу этерча тапды, дегилде статистика ведомствода. Туризм айнай барганы да къошумчулук этеди анга. Бери солурга келгенне сувенирле эмда мында жеринде этилген товарла саты аладыла. Республиканы Правительствоосу да аны ангылап, сатыу-алыу бёлюмге себеплик этиуге иги эс бурды. Аны хайырчандан конурация, товарларына кичествоу да игилене бардыла. Бёлюмон онглари байдыла, шёндюле кёрюмдюле бля чеклени къвалмай, андан да иги ёсюм кёргозторге аман барды.

